

СТАНОВИЩЕ

от

ДОЦ Д-Р ГЕОРГИ ТОСКОВ,

доцент от Университета по хранителни технологии – Пловдив, по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в Аграрен университет, обявен в ДВ бр. 99/ 28.11.2023 год. по професионално направление 3.8. „Икономика“ и научна специалност „Организация и управление на производството (Селско стопанство и подотрасли)“, с кандидат доц. д-р Виолета Динкова Дириманова, за нуждите на Аграрен университет, Факултет по икономика, катедра „Мениджмънт и маркетинг“, съгласно заповед № РД – 16-44/19.01.2024 на Ректора на Аграрен университет

I. Биографични данни за кандидата

Доц. д-р Виолета Динкова Дириманова е родена на 27.09.1973 г. През 1996 г. придобива магистърска степен от Технически университет филиал – Пловдив. През 2007 г. успешно е защитила дисертация на тема „ Икономически ефекти от фрагментацията на земята: права на собственост, пазари на земя и договори в България“. През 2000 г. заема академичната длъжност „доцент“ в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при АУ – Пловдив.

II. Професионален опит

От 10.01.2000 г. до момента е преподавател в Аграрен университет – Пловдив, като извежда упражнения и лекции по дисциплините: „Аграрен мениджмънт“, „Организация и управление на аграрното производство“, „Планиране и прогнозиране“, „Предприемачество“, „Организационно поведение“, „Организационна култура“, „Стопански анализ“ и „Брандинг“.

В периода от 2004 – 2007 г. Хумболтов Университет, гр. Берлин, Германия извежда упражнения и лекции по дисциплините: „Ресурсна икономика“ и „Институционална икономика“.

Доц. д-р Виолета Дириманова също така е извършвала дейности, като консултант по поръчка на МЗХ и Националната служба за съвети в земеделието.

В своята дългогодишна преподавателска дейност доц. д-р Виолета Дириманова се е наложила като отличен преподавател, обучаващ студенти и докторанти. Извела е успешно като научен ръководител 6 докторанта, които са придобили научна и образователна степен доктор в научна специалност „Организация и управление на производството“.

Доц. д-р Виолета Дириманова е участвала в общо 7 национални научни проекта, като също така е била ръководител на един от тях. По отношение на участието си в международни научни или образователни проекти – доц. Дириманова се е включила в общо 6 такива, като е била ръководител на един.

Давайки характеристика на професионалния опит на доц. д-р Виолета Дириманова, мога убедено да заявя, че тя е изграден учен, преподавател и професионалист в областта на организацията и управлението на селскостопанското производство.

III. Преподавателска работа

Приемам служебната бележка, издадена от Учебно-информационния център на Аграрен университет – Пловдив, относно натовареността на доц. д-р Виолета Дириманова. За последните 5 учебни години доц. д-р Виолета Дириманова е извела общо 4 310,6 учебни часа както в бакалавърски, така и в магистърски курсове на обучение. Доц. Дириманова също така е извеждала и часове на чужд език със студенти от ЮАР. Преподавателят е имал средногодишна натовареност в периода около 862 часа, което е повече от двойно по-голямо натоварване от стандартната пряка аудиторна заетост на университетски преподавател в България. Общият придобит стаж на доц. д-р Виолета Дириманова като преподавател до момента на обявяване на конкурса е 24 години.

IV. Научно-изследователска работа

За участие в конкурса за заемане на академична длъжност „професор” доц. д-р Виолета Дириманова е предоставила списък с научни трудове, общо 40 на брой. Те са групирани в следните групи:

1. Хабилизационен труд /монография/ – **1 броя, което е 2.5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
2. Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация – **18 броя, което е 45%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
3. Научна публикация в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – **17 броя, което е 42.5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
4. Публикувана глава от колективна монография – **1 брой, което е 2.5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;
5. Публикувани учебни помагала, ръководства и учебници – **3 броя, което е 7,5%** от общо представените за рецензиране научни трудове на кандидата;

V. Проектантско-внедрителска дейност

Доц. д-р Виолета Дириманова проявява значителна експертност основно в областта на управлението на конкурентоспособността на земеделското производство при условията на Общата селскостопанска политика (ОСП). Тя участва в различни национални и международни проекти, като предоставя практическа помощ на действащи стопански

организации. Нейните приноси не само имат научен характер, но също така се отличават и с практическа приложимост.

VI. Научни приноси

1. Разработка на модел за "Системата за знание и иновации в областта на земеделието" (AKIS) и създаване на мрежата на AKIS за България:
 - Създаден и анализиран модел на AKIS в България с участие в анализа на Румъния.
 - Определени участници от публичния сектор, частни търговски организации, браншови асоциации, земеделски кооперации и академична общност.
 - Анализ на функционирането на AKIS и въздействието му върху земеделските производители.
 - Развит AKIS модел за България и други членки на ЕС, демонстрирайки връзките в мрежите на консултантски услуги в земеделието.
2. Развитие на консултантски услуги в българското земеделие и ролята към малките земеделски производители:
 - Подчертана важност на консултантските услуги в планирането и кандидатстването за мерки на ПРСР.
 - Анализ на ролята на агрономическите и икономическите консултации за стратегическото планиране на земеделските производители.
 - Разработена монография, представяща историята на консултативната дейност и влиянието ѝ в системата на AKIS.
3. Ролята на правата на собственост за успешното развитие на организациите в земеделието:
 - Установени промени в българското земеделие и анализ на влиянието на поземлените отношения.
 - Анализ на влиянието на фрагментацията на собствеността върху ползите от земеделската земя.
 - Изследване на взаимоотношенията между собствениците и производителите, включително анализ на поземлените договори и контракти.
 - Научно-теоретичен преглед на неоинституционалната икономика и анализ на разходите и взаимоотношенията в земеделието в България и Молдова.
4. Анализ на транзакционните разходи и поземлените взаимоотношения:
 - Установени високи транзакционни разходи в сделките, намаляващи ефективността на пазара в България.
 - Подчертана активност при сделките за наемане или арендуване на земеделска земя.
 - Определени фактори, влияещи на избора между покупко-продажбата и арендата, като институционалната среда и транзакционните разходи.

- Използване на Дискретен Структурен Анализ (DSA) за анализ на земеделските договори и тяхното влияние върху транзакционните разходи.
5. Ролята на концепцията "мултифункционално земеделие" в българското земеделие:
- Установено влиянието на размера на земеделското стопанство върху въвеждането на мултифункционално земеделие.
 - Доказано, че едрите земеделски производители имат по-добри възможности за управление и прилагане на мултифункционално земеделие.
 - Разгледани фактори, влияещи на избора между различните видове земеделие в зависимост от финансовите възможности и условията на стопанството.
6. Развитие и управление на биологичното производство в българските земеделски стопанства:
- Установени причините за разрастване на биологичното производство в България и ползите от този тип производство.
 - Анализ на програмите за подпомагане на биопроизводителите и състоянието на биологичното пчеларство в страната.
 - Изследване на вътрешния и външния пазар на пчелни продукти от биологичното пчеларство.
 - Анализ на политиките за стимулиране на качеството и конкурентоспособността на биологичното производство.
 - Разработка на стратегии и препоръки

VII. Критични бележки и препоръки

Биха могли да се идентифицират някои специфични въпроси, които могат да бъдат разгледани в дълбочина, и съответно добавяне на анализ и обсъждане. Също така мога да се включат нови и актуални изследователски подходи или методи, които могат да обогатят тематиката и предоставят допълнителна перспектива, както и да се разгледат свързани теми и разширяване на обхвата на изследванията.

VIII. Заключение

Научните трудове на доц. д-р Виолета Дириманова имат несъмнено достатъчно приноси – теоретични и практически. Документите и материалите, представени за рецензиране, отговарят напълно на ЗРАС, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

Доц. д-р Виолета Дириманова е изграден учен и университетски преподавател с научни постижения и авторитет в научната общност.

След запознаването ми с материалите и научните трудове по конкурса и тяхното рецензиране, напълно убедено и обективно давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** и препоръчвам

на Научното жури да предложи на Факултетен съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет - Пловдив за избор на доц. д-р Виолета Дириманова за академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“ и научна специалност – „Организация и управление на производството“.

Дата: 14.02.2024

Изготвил становище:

/доц. д-р Георги Крумов Тосков/